

Kundundersökning/fokusgrupp, avfall

Nya fastighetsnära insamlingen

Fastställt av tekniska nämnden

Framtagen av teknikförvaltningen

Datum [Beslut/Publiceringsdatum]

Gäller 20xx-20xx

Ärendenr RS 20xx/xxxx

Version [1.0]

Kundundersökning/fokusgrupp, avfall INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Beskrivning – Detta har genomförts
2. Förutsättningar
3. Sammanfattning
4. Bakgrund
5. Viktiga övergripande budskap
6. Dessa alternativ fick fokusgruppen ta ställning till
7. Synpunkter av vikt som kom fram

1. Detta har genomförts

På tekniska nämndens önskemål genomfördes onsdag den 15 november 2023 kl 18:30-20:00 i rådhuset Visborg ett möte med en utvald fokusgrupp av sophämtningskunder/abbonenter på Gotland.

Dessa tio privatpersoner bor i enskilda fastigheter på landsbygden, i öns tätorter eller i Visby stad eller innerstaden. De har alltså lite olika förutsättningar för sin sophämtning såsom dragvägar och möjligheter till att ställa upp kärl på fastigheten osv. Gruppen bestod av kvinnor och män i olika åldrar.

Mötet den 15 november leddes av kommunikatör Peter Daun och avfallsutvecklare Ingalill Gerber Lindgren.

2 Förutsättningar

Förutsättningen var att deltagarna kom till mötet och visste bara att vi skulle diskutera den kommunala sophämtningen på ön. De hade alltså inte av oss/regionen fått någon förinformation om införandet av fastighetsnära insamling (FNI) eller de

tjänstemannaförslag som tekniska nämnden ska ta ställning till.

Under mötet fick deltagarna succesivt och enskilt fundera över och skriva postit-lappar att sätta upp kring nedan frågeställningar (efter varje frågeställning diskuterade vi igenom svaren).

- Vad tycker du om dagens sophämtning hos dig? Saknar du något?
- Om fastighetsnära insamling införs – ser du några farhågor för detta?
- Vad är bra med fastighetsnära insamling?
- Vilka fraktioner tycker du ska hämtas hos dig?
- Politikerna i tekniska nämnden kommer att välja mellan några insamlingsval. Vad tycker du om dessa?
- Diskussionsfråga: Allmänna synpunkter på öns sophantering?

3 Sammanfattning

Flera av deltagarna var nöjda med hur sophämtningen sköts idag. Generellt var man positiv till vägning av matavfallet och restavfallet (gruppen tyckte även att vägning av dessa två fraktioner kunde vara bra även efter införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar).

Alternativ tre nedan var det ingen som valde. Dels ansåg man att två 2-fackskärl plus matavfallskärl och restavfallskärl var för mycket (skulle ta för mycket plats på fastigheten), dels tyckte man att dessa kärl är små och kan blåsa omkull lättare och verkar svåra att dra osv.

Det alternativ gruppen föredrog var alternativ två. Detta efter att man förstod att förpackningarna inte skulle vägas.

Men en del i gruppen såg flera fördelar med alternativ ett.

4 Bakgrund

Från 1 januari 2027 ska kommunerna i hela landet enligt regeringsbeslut tillhandahålla fastighetsnära insamling (FNI) av de vanliga förpackningsslagen (papper och kartong, plast, metall och färgat och ofärgat glas) från alla hushåll samt från samlokaliserade verksamheter som anmält kommunal insamling. I Gotlands fall är det regionens ansvar och TKF/TN siktar på att det ska börja införas här under 2026.

Under utbyggnadsperioden (2024-2026) får insamlingen lösas genom antingen FNI eller genom lättillgängliga platser (återvinningsstationer är ett exempel på sådana). Definitionen på fastighetsnära insamling är: *insamling från en fastighet där ett hushåll har avfall eller, om sådan insamling inte är möjlig med hänsyn till fastighetens utformning och belägenhet, trafiksäkerhet eller andra omständigheter, insamling från en plats i nära anslutning till en fastighet där ett hushåll har avfall.*

5 Viktiga övergripande budskap

- Ett kommunalt insamlingsansvar och fastighetsnära insamling bidrar till en bättre service – det blir lättare att göra rätt.
- Om det är lätt att göra rätt ökar sortering och därmed materialåtervinningen, med stor miljö- och klimatnytta som resultat. Det bidrar till att nå de gemensamma miljö- och klimatmålen.
- Förändringen är en investering för en sammanhållen avfallshantering, dvs mat- och restavfall, förpackningsavfall och tidningar. Producentansvaret för förpackningar kvarstår, dvs syftet är att producenterna bekostar insamling och återvinning av dessa.

6 Dessa alternativ fick fokusgruppen ta ställning till

- 1) Behålla befintliga kärl (matavfallskärl och restavfallskärl) plus ett 4-fackskärl (inkl. vägning av matavfallskärl och restavfallskärl).
- 2) Två 4-fackskärl och ej vägning (eventuellt även att befintligt restavfallskärl behålls).
- 3) 2 st. 2-fackskärl plus matavfallskärl och restavfallskärl.

7 Synpunkter av vikt som kom fram

De olika kärnen fanns på plats i lokalen. Gruppen var mycket positiv till att regionen ska införa fastighetsnära insamling (många hade goda erfarenheter av tidigare ”grindhämtning”). Men man lyfte avgiftsfrågan och var lite oroliga för att taxan kommer öka i och med införandet om inte regionen får kompensation för detta.

Man såg och förstod tydligt miljönytta med införandet av fastighetsnära insamling, och påpekade att detta kan leda till ökad sortering och miljömedvetenhet. Man lyfte även det faktum att det blir enklare för abonnenterna att lämna förpackningsavfall eftersom det är fysiskt nära. Dragvägar verkade vara ett mindre problem, speciellt med 4-fackskärnen som har tre hjul. Flera betonade även det borde bli mindre körning för abonnenterna till återvinningsstationer (ÅVS) eller återvinningscentraler (ÅVC), men sa också att det kan bli ökade körning av sopbilar - speciellt i Visby. Innerstadsboende och de andra förstod dock även problematiken med att införa fastighetsnära insamling i innerstaden, men att nytta med detta är större än problemen. Gruppen betonade att man vill ha ÅVS:erna (samt ÅVC:erna som ju också tar emot förpackningsavfall) kvar - speciellt med tanke på skrymmande kartong/förpackningar etc.

Gruppen var lite orolig över att det skulle bli svårt att hålla redan på när hämtning ska ske av vardera fraktion.

De förpackningar som är föreslagna att hämtas är bra. Gruppen var även positiv till att farligt avfall, små elektronik kunde hämtas i småkärl.

Fler val gällande hämtningsintervallet efterfrågade.

Ännu mer information, sorteringsguider mm och hur man förebygger att mer sopor uppkommer samt återanvänder och återvinner och sorterar, miljönyttan osv efterfrågades.

Visby den 16 november 2023

Avfallsutvecklare Ingalill Gerber Lindgren och kommunikatör Peter Daun

Delrubrik

XXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXXX
☐ XXXXXXX	☐ XXXXXXX	☐ XXXXXXX	☐ XXXXXXX XXXXXXX

Delrubrik

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Övriga upplysningar/Handskriven längre text
